Kameradun gizona (Человек с киноаппаратом), Dziga Vertov, 1929.

ARTE ETA TEKNOLOGIA: IKUS-ENTZUNEZKOAK

Egilea:
Aida Vallejo Vallejo
UPV/EHU

AURKEZPENA:

"Arte eta teknologia: Ikus-entzunezkoak" izeneko kurtsoaren atal bat sortzen dute testu hauek.
Euskal Herriko Unibertsitateak (UPV/EHU) argitaratu ditu OCW (Open Course Ware) proiektuaren barne.

Kurtso osoa ikusteko, bilatu web-gune honetan: ocw.ehu.es, 6. zk. (2013 urtean), "Giza Zientziak" ("Arte y Humanidades") atalean .

Nola aipatu:
Vallejo, Aida (2013) "Arte eta teknologia: Ikus-entzunezkoak", *OCW UPV/EHU-an,* 6.zk. http://ocw.ehu.es (Lizentzia Creative Commons: BY-NC-SA)

Egile eskubideei buruzko argibideak:

Lan hau Creative Commons lizentziapean argitaratuta dago. Horregatik erabiltzaileak kopiatzeko, banatzeko eta komunikatzeko baimena dauka honako baldintza hauek betetzen badira: egilea aipatu, helburu komertzialetarako ez erabili, eta jatorrizko materiala edo egokitutako materiala berriro argitaratzen baditu, hauek libreki lizentzia berdinpean eskaini.

Lan honetan erabilitako irudi gehienak Creative Commons lizentziapean argitaratuta daude. Jatorrizko web-gunea ikusteko, klikatu irudiaren alboko gezia.

Beste kasuetan, irudien autoreak aipatzen dira, Jabetza Intelektualaren legeak betez.

1.go Gaia:
IRUDIA

1.go Gaia: IRUDIA (aurkibidea)

1. *Argazkigintza analogikoa.*
2. *Fokatze eta koadratze.*
3. *Reflex kameraren funtzionamendua (diafragma eta obturazio-abiadura).*
4. *Argazkigintza digitala (formatuak, kalitateak, bereizmena).*
5. ***Plano-motak.***

PLANO-MOTAK

Planoaren tamainaren arabera (erakutsitako distantzia):

- *Lehen lehen plano*
- *Lehen plano*
- *Plano ertain motza*
- *Plano ertain luzea*
- *Plano amerikar*
- *Plano orokorra*
- *Plano orokor nagusia*
- *Xehe plano*

Ikuspegiaren arabera:

- *Plano subjektibo*

Ikuspuntuaren arabera (angeluak):

- *Plano pikatu*
- *Plano kontrapikatu*
- *Plano nadir*
- *Plano zenital*

PLANO-MOTAK PLANOAREN TAMAINAREN ARABERA (ERAKUTSITAKO DISTANTZIA):

- *Lehen lehen plano*
- *Lehen plano*
- *Plano ertain motza*
- *Plano ertain luzea*
- *Plano amerikar*
- *Plano orokorra*
- *Plano orokor nagusia*
- *Xehe plano*

Lehen lehen plano

F for Fake (Orson Welles, 1974)

Pertsona baten burua erakusten du, goiko eta beheko parteak moztuta.

Pertsonaren sentimenduak transmititzeko erabiltzen da.

Lehen plano

Balseros (Carles Bosch y Josep María Domènech, 2002)

Pertsona baten burua erakusten du sorbaldara arte.

Plano-contraplano moduan editatutako solasaldietan erabili ohi da zineman.

Plano ertain motza

La espalda del mundo (Javier Corcuera, 2000)

Pertsonaren gorputza gerriko goiko partera arte erakusten duen planoa da.

Plano ertain luzea

La noche del golpe de estado (La nuit du coup d'État (Lisbonne, avril 1974), Ginette Lavigne, 2001).

Pertsonaren gorputza gerriko beheko partera arte erakusten duen planoa da.

Plano amerikar

Bowling for Columbine (Michael Moore, 2002)

Pertsona baten gorputza belaunetara arte erakusten duen planoa da.

Plano orokorra

Nömadak tx (Raúl de la Fuente, 2006)

Pertsonen gorputz osoa eta haien ingurua edo kokalekua erakusten dituen planoa da.

Plano orokor nagusia

Shoah (Claude Lanzmann, 1985)

Plano oso irekia. Paisaia ematen dio garrantzia.

Xehe plano

El sol del membrillo (Víctor Erice, 1992)

Objektu edo pertsona baten zati bat erakusten duen planoa da.

PLANO-MOTAK **IKUSPEGIAREN** ARABERA:

- *Plano subjektibo*

Plano subjektibo

Los espigadores y la espigadora (Les glaneurs et la glaneuse, Agnès Varda, 2000)

Pertsonai baten subjektibitatea erakusten duen planoa da.

Normalean gorputzaren parte bat agertzen da koadroan.

PLANO-MOTAK **IKUSPUNTUAREN** ARABERA (ANGELUAK):

- *Plano pikatu*
- *Plano kontrapikatu*
- *Plano nadir*
- *Plano zenital*

Plano pikatu

Ciudadano Kane (Citizen kane, Orson Welles, 1941)

Objektu edo pertsonaren goiko angelutik hartutako planoa da.

Ikusleari nagusitasun sentimendua transmititzen dio.

Plano kontrapikatu

A propósito de Niza (A propos de Nice, Jean Vigo, 1930)

Objektu edo pertsonaren beheko angelutik hartutako planoa da.

Ikusleari gutxiagotasun sentimendua transmititzen dio.

Plano nadir

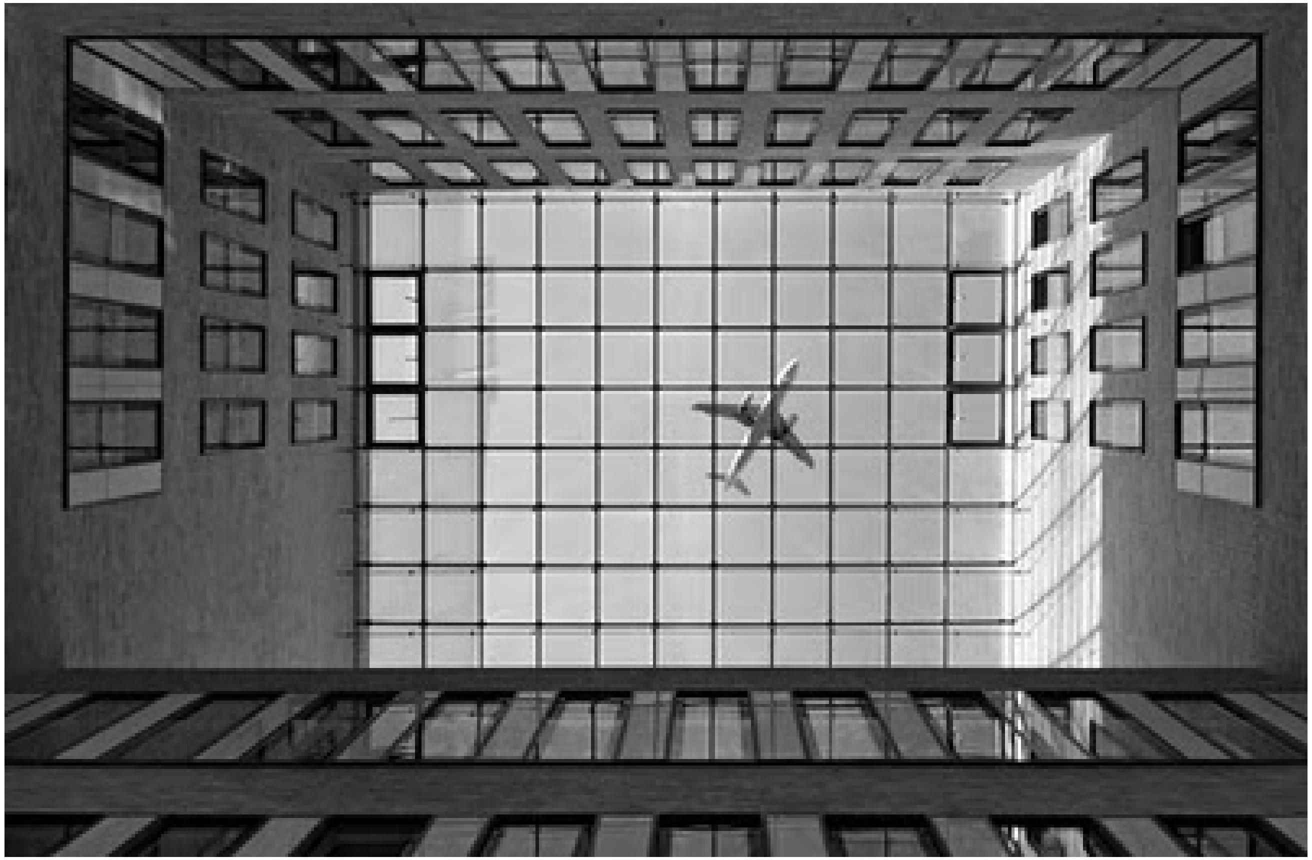

Fotografía de Arndt Laude

Beheko angelutik hartutako planoa da. Kameraren objektiboa guztiz gora bideratuta dago.

Plano zenital

Vértigo. (De entre los muertos). Alfred Htitchcock, 1959.

Goiko angelutik hartutako irudia da. Kameraren objektiboa guztiz behera bideratuta dago.